

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY w JELENIEJ GÓRZE
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jeleniej Górze

58-500 Jelenia Góra, ul. Kasprowicza 17,

e-mail: psse.jeleniagora@pis.gov.pl; adres witryny internetowej: psse.jgora.ibip.wroc.pl

Infolinia GIS +48 22 25 00 115

REGON 000313779

NIP 611-10-96-868

AB 682
 Oddział Laboratoryjny
 Certyfikat akredytacji
 PCA AB 682
 Zakres akredytacji:

Środki spożywcze

- fizykochemiczne badania środków spożywczych
- mikrobiologiczne badania środków spożywczych

Woda

- **fizykochemiczne badania:** azotyny, azotany, amonowy jon, amoniak, żelazo ogólne, twardość ogólna, wapń, magnez, pH, mętność, przewodność elektryczna właściwa; chlorki, indeks nadmanganianowy, barwa, fluorki, siarczany, mangan, glin, arsen, antymon, chrom ogólny, kadm, ołów, miedź, nikiel, cynk, sód, potas, rtęć; trichlorometan, tribromometan; bromodichlorometan; dibromochlorometan; trichloroeten; tetrachloroeten; tetrachlorometan; 1,2-dichloroeten
- **mikrobiologiczne badania:** ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C i 36°C, liczba enterokoków, bakterie z grupy coli, *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Clostridium perfringens*, Gronkowce koagulazo-dodatnie, *Legionella*, *Legionella pneumophila*;
- **metale:** mangan, arsen, chrom ogólny, glin, cynk, kadm, ołów, miedź, nikiel, sód, potas, antymon, rtęć;
- **pobieranie próbek wody** pobieranie próbek wody do badań mikrobiologicznych;

Mikrobiologia lekarska

- *Salmonella spp.* i *Shigella spp.*

Środowisko pracy

- hałas,
- pył frakcja wdychalna,
- pył frakcja respirabilna,
- wibracja ogólna,
- wibracja miejscowa

Jelenia Góra, dnia 30 kwietnia 2021 roku

HK.9011.03.14.2021.PZ

**Ocena obszarowa jakości wody
 za rok 2020**

- Miasto Jelenia Góra -

00004434704
 Numer: O.21939.2021
 Data: 2021-05-13
 Wydział: GÓR
 CLK

Zgodnie z § 23 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze sporządził ocenę obszarową jakości wody za rok 2020.

Na terenie Miasta Jelenia Góra jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nadzorowano w 1 wodociągu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze monitoruje jakość wody w wytypowanych punktach poboru wody z częstotliwością zgodną z wytycznymi w/w rozporządzenia. Zakres i częstotliwość badań próbek wody jest uzależniona m.in. od produkcji wodociągu oraz ilości osób korzystających z danego wodociągu.

W 2020r. wodociąg Jelenia Góra został oceniony jako dobry pomimo zaniżonego odczynu pH i zwiększonej zawartości chloroformu i żelaza w strefie zaopatrzenia z ujęcia „Kamienna Wieża”.

Nazwa wodociągu	Producent wody	Liczba ludności zaopatrywaną w wodę	Produkcja wody w m ³ /dobę i sposób jej uzdatniania	Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody	Jakość wody
Jelenia Góra	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji "Wodnik" Spółka z o.o. w Jeleniej Górze	81000	13213 Dezynfekcja podchlorynem sodu, koagulacja, flokulacja, sedymentacja, filtracja, adsorpcja, ozonowanie	Nie odnotowano przypadków zatrucia i chorób wodozależnych	Woda warunkowo przydatna do spożycia ze względu na zaniżony odczyn pH z ujęcia Kamienna Wieża

Aktualizacja na dzień 08.01.2021 r.

niepodlega

POLSKA
 STULECIE ODZYSKANIA
 NIEPODLEGŁOŚCI

Przeprowadzone działania w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi:

W 2020r. w mieście Jelenia Góra zbadano w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowego i badań monitoringowych PSSE w Jeleniej Górze próby mikrobiologiczne: 125-wszystkie prawidłowe, próby fizyko-chemiczne: 3 złe (2 pH, 1 chloroform i żelazo ujęcia Kamienna Wieża) na 126 zbadanych. Na zarządcę wodociągu nałożony jest obowiązek doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych w zakresie odczynu pH. Ponadto w 1 próbce stwierdzono zwiększoną zawartość chloroformu i żelaza. Prowadzono postępowanie administracyjne dotyczące doprowadzenia jakości wody w zakresie tych parametrów do wymaganych norm sanitarnych. Działania podjęte przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne spowodowały poprawę jakości wody, co potwierdziły wyniki badań.

W zakresie składu mikrobiologicznego wszystkie próbki były prawidłowe.

Ocena ryzyka zdrowotnego dla konsumentów wody

Zaniżony odczyn pH nie stanowi zagrożenia sanitarnego. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) nie ustaliła zalecanej wartości ze względów zdrowotnych, ponieważ odchylenia od wartości normatywnych tego parametru nie mają bezpośredniego znaczenia dla konsumentów. Jednakże jest to jeden z ważniejszych wskaźników eksploatacyjnych, który należy kontrolować ze względu na przeciwdziałanie korozji instalacji wodociągowych.

Podczas dezynfekcji wody związkami chloru mogą powstawać produkty uboczne dezynfekcji wody tak zwane THM-y (trichalometany w tym chloroform). Jest to możliwe wtedy, gdy zaistnieją sprzyjające warunki np. obecność innych substancji w wodzie. Sam fakt obecności w wodzie produktów ubocznych dezynfekcji nie świadczy jeszcze o tym, że spożycie takiej wody nie jest bezpieczne dla zdrowia, ponieważ kryteria zdrowotne dla parametrów chemicznych podane w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi określono na takim poziomie, aby woda mogła być bezpiecznie spożywana przez całe życie człowieka. Niewielkie zwiększenie zawartości tych substancji w krótkim okresie czasu nie powinno mieć znaczącego wpływu na zdrowie ludzi.

Jeżeli chodzi o substancje chemiczne stosowane do dezynfekcji wody najbardziej rozpowszechnioną substancją jest podchloryn sodu, który zapewnia bezpieczeństwo wody pod względem mikrobiologicznym. W sytuacji, gdy w wodzie znajdują się również substancje organiczne mogą powstać produkty uboczne chlorowania wody tak zwane trihalometany (chloroform), które mogą być szkodliwe dla zdrowia w przypadku długotrwałego spożywania wody zawierającej te związki powyżej najwyższego dopuszczalnego stężenia określonego w rozporządzeniu, aby woda mogła być bezpiecznie spożywana przez całe życie człowieka. Niewielkie zwiększenie zawartości tych substancji w krótkim okresie czasu nie powinno mieć znaczącego wpływu na zdrowie ludzi.

Zwartość żelaza w wodzie przeznaczonej do spożycia wpływa niekorzystnie na jakość prania, ponieważ może pozostawiać przebarwienia na tkaninach. Wody nie powinno się

używać np. w ekspresach do kawy, ponieważ żelazo powoduje przebarwienia instalacji, odkładanie się osadu. Wpływa to na zmniejszenie wydajności, a w ostateczności awarii urządzeń. Zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia zawartość 2 mg/dm³ żelaza w wodzie do spożycia nie stanowi zagrożenia dla zdrowia ludzi, jednak negatywnie wpływa na smak i wygląd wody (zwiększona barwa i mętność wody). Należy jednak zaznaczyć iż, zbyt długi okres czasu utrzymywania się przekroczeń wartości parametrycznej żelaza może doprowadzić nie tylko do pogorszenia jakości wody w zakresie oceny organoleptycznej i akceptowalności przez konsumentów, ale może doprowadzić do odkładania się żelaza w postaci brunatnego osadu w systemie dystrybucji. Zalegający w rurach osad jest dogodnym środowiskiem do rozwoju mikroorganizmów i w dalszym etapie jest przyczyną zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody co w konsekwencji dyskwalifikuje wodę do spożycia.

Ponadto w wodzie do spożycia z ujęcia Grabarów stwierdzono zwiększoną wartość radonu. Badania naukowe nad radonem spożytym wraz z wodą nie wykazały rozstrzygającego powiązania pomiędzy konsumpcją wody do picia, a zwiększonym ryzykiem zachorowania na raka. Zwłaszcza, że woda wodociągowa przeznaczona do picia w większości używana jest po przegotowaniu, które usuwa radon z wody niemal całkowicie. Decydujące więc znaczenie odgrywa nie spożywanie wody z radonem, ale jej gotowanie, korzystanie z pryszniców, kąpeli, czy też wykorzystanie wody w innych pracach domowych, dzięki którym radon może uwalniać się do powietrza wewnątrz pomieszczeń i wraz ze swoimi pochodnymi jest wchłaniany do organizmu drogą inhalacyjną. Należy dążyć do zmniejszenia stężenia tego gazu w pomieszczeniach, gdyż przy równoczesnym przenikaniu tego gazu z gleby może dojść do znacznego nagromadzenia radonu. Najprostszym sposobem usunięcia radonu z pomieszczeń jest ich częste wietrzenie.

Zgodnie z opinią Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego z dnia 12.09.2019r., która dotyczy aspektów zdrowotnych stężeń aktywności radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia dla wodociągu Jelenia Góra z ujęcia „Grabarów”(81000 odbiorców), pomimo stężenia wartości radonu (238,97 Bq/l) przekraczającego wartość parametryczną, oceniono je jako podwyższone w niewielkim stopniu. W tej sytuacji nie ma obecnie konieczności pilnego podejmowania działań naprawczych, konieczna jest natomiast dalsza wnikliwa obserwacja stężeń aktywności radonu w wodzie pochodzącej z w/w ujęcia.

Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne
Dla miasta Jelenia Góra (w tym Jagniątkowa) Przedsiębiorstwo „Wodnik” planuje oraz prowadzi budowę i modernizację infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. Planowana jest modernizacja i rozbudowa Zakładu Uzdatniania Wody „Grabarów” przy ul. Dębowej w Jeleniej Górze.

Do wiadomości:

1. Prezydent Miasta Jelenia Góra
Plac Ratuszowy 58
58-500 Jelenia Góra

PAŃSTWOWY POWATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Jeleniej Górze

Ewa Czyżewska